

WIRKE

Kompetanseutfordringen i reiselivet
er større nå enn før, hvordan løser
den?

Agenda

Er etterspørselen tilbake?

Hvordan ser arbeidsmarkedet ut?

Hva er kompetansebehovet?

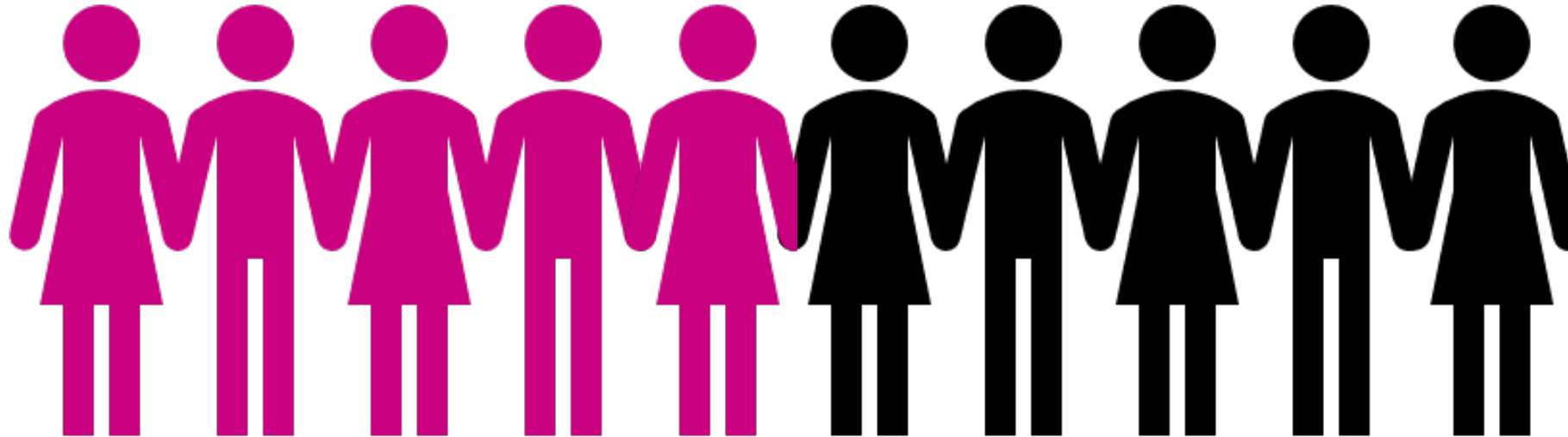
Hvordan løser vi det?

Er etterspørselen tilbake?

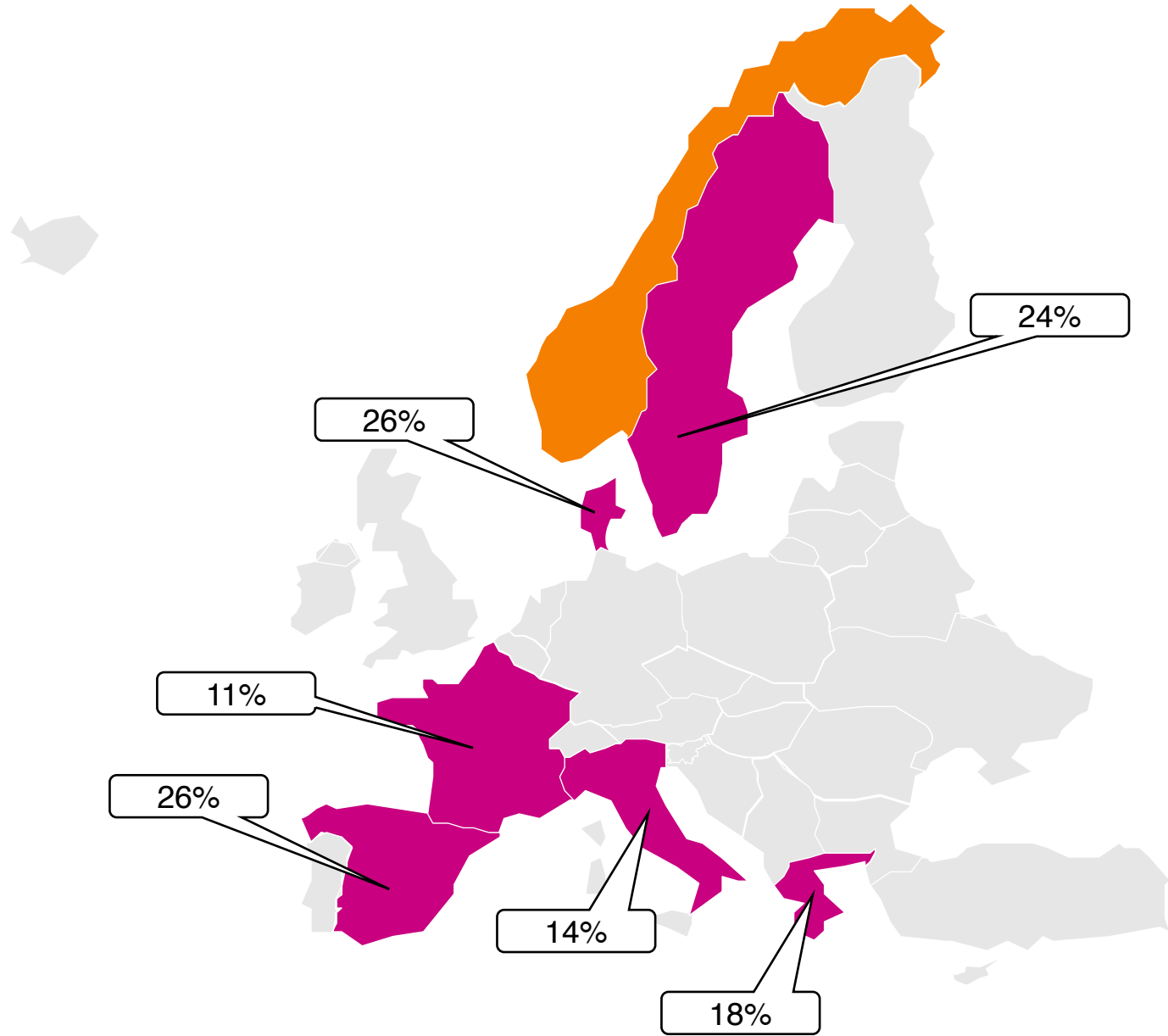

8 av 10 skal på ferie i år

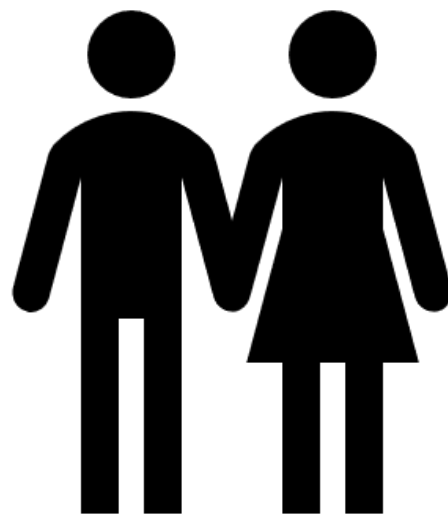

5 av 10 drar til utlandet

38%
Hytta

37%
Venner og familie

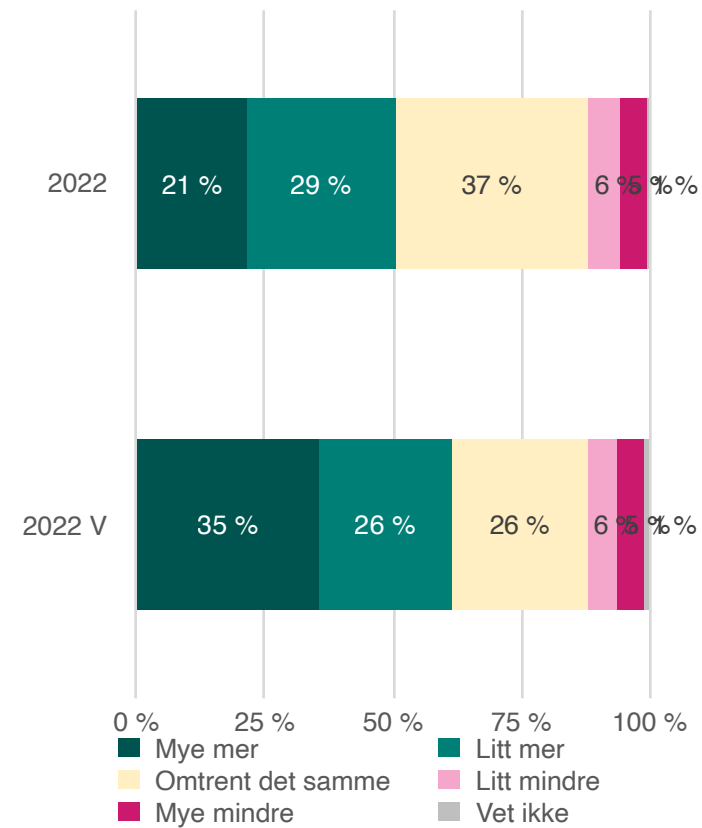

31%
Hotell, camping, leid hytte

Feriebudsjett

Kr 42 650
på ferie

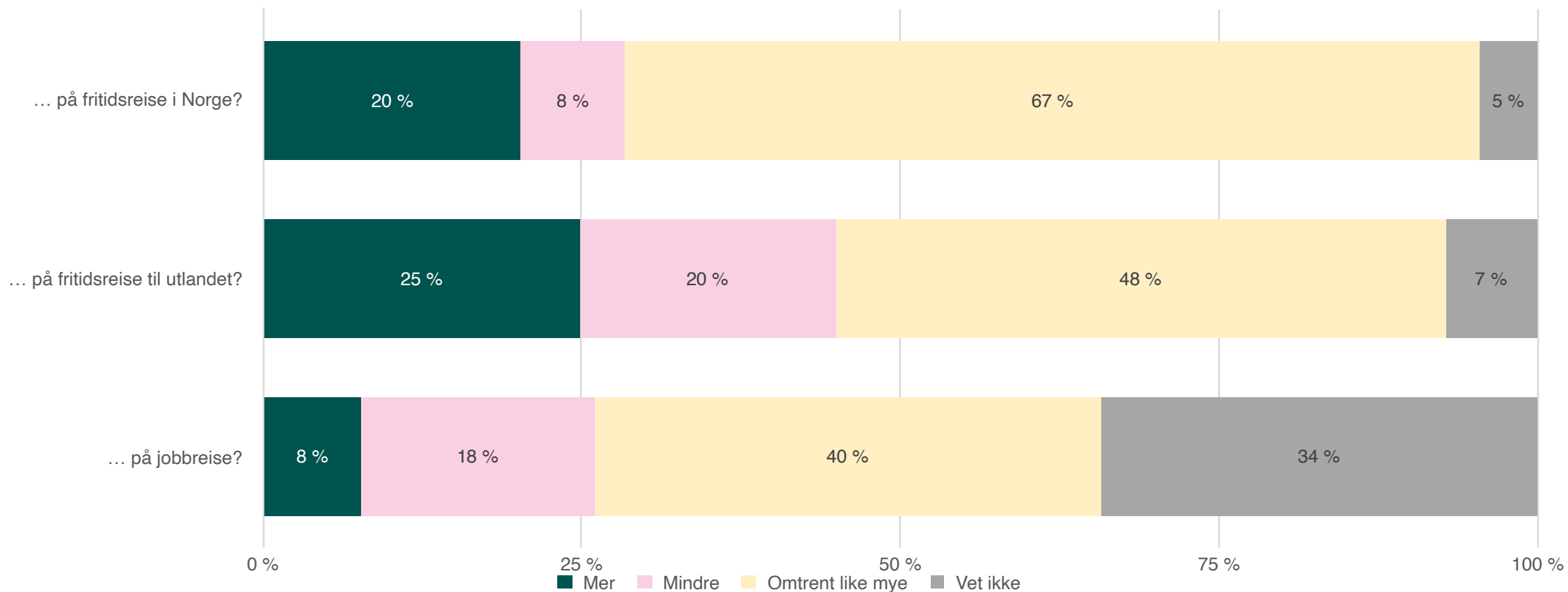

Q: Vil du si dette er mer eller mindre enn det husstanden brukte i fjor (2021)?

Base: Har oppgitt et pengebeløp
n=793 (2022 V)

Kilde: Virke Reisepuls mai 2022

1 av 4 vil reise mer på fritidsreise til utlandet sammenlignet med før pandemien

Figuren viser andeler i prosent

Q: Sammenlignet med før koronapandemien, planlegger du å reise mer, mindre eller omtrent like mye nå som Norge har gjenåpnet?

Base: Alle

n=1539

Kilde: Virke Reispuls mai 2022

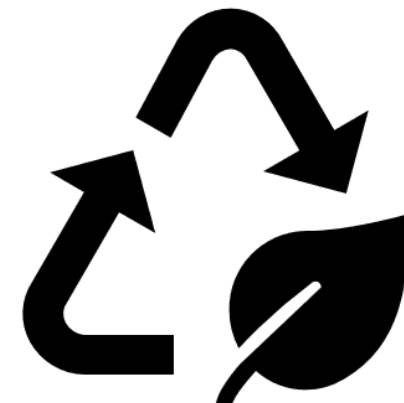
**Reiselysten
har bremset
opp**

**Satt ferien på
vent**

**Andre
reisemål er
«hotte»**

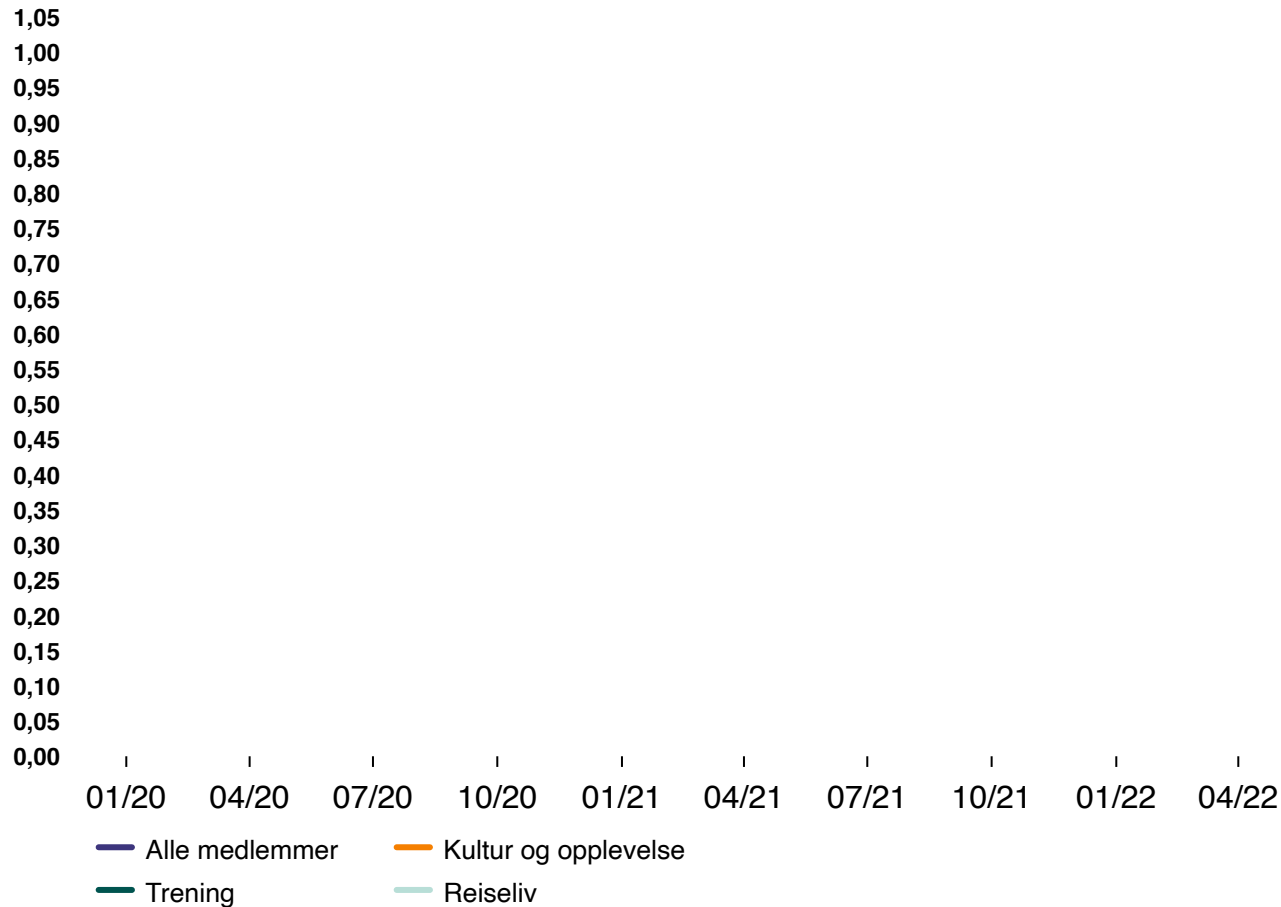

**Bærekraft blitt
mer viktig**

Kapasitetsutnyttelse i handels- og tjenestenæringen

Som andel av det virksomhetene betegner som fullt kapasitetsnivå.

(100 % = 2019)

Det går godt i norsk økonomi – og stadig bedre for bransjene som ble hardest rammet av pandemien

Kilde: Virkes medlemsundersøkelser 2020-2022. Siste observasjon 25. mars – 29. mars 2022.

Q: På hvilken kapasitet opererer virksomheten deres i dag, sammenlignet med det du vil betegne som full kapasitet?

N = 834

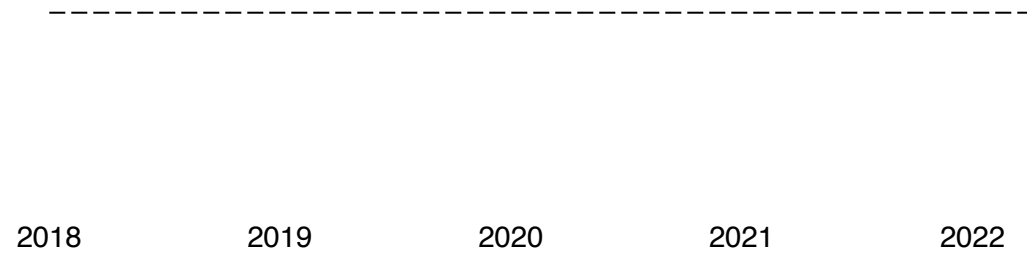
**Hvordan ser arbeidsmarkedet
ut?**

VIRKE

**Laveste ledighet på 14
år**

Registrert arbeidsledighet (NAV)
Andel helt og delvis arbeidsledige

— Helt og delvis ledige
— Delvis ledige

Rekordhøyt antall ledige stillinger

Ledige stillinger (som andel av stillinger totalt), prosent

— 55-56 Overnattings- og serveringsverksemd
— Snitt alle næringer

2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021

80 %

**OPPLEVER AT DET ER
VANSKELIGERE Å FÅ TAK I
ARBEIDSKRAFT**

Kamp om arbeidskraft i hotellbransjen: – Vi har gjester og mangler folk

Stor mangel på arbeidskraft i hotell- og restaurantbransjen fører til økte lønninger for ansatte som vender tilbake etter pandemien.

Restaurantene kjemper om ansatte: – Vi kan egentlig velge og vrake

Restaurantbransjen kjemper hardt om å få tak i folk som Christer Henriksen (24).

Det er gode tider for arbeidstakere i jobbmiljøet om dagen. – Jeg har fått i hvert fall tre tilbud om jobb andre steder så langt i år, sier Christer Henriksen (24).

Frustrert hotellsjef: – Bittert å måtte si nei

Vertinne Grethe Gillebo mangler arbeidskraft og må jobbe doble arbeidsdager. Flere hoteller må avvise gjester.

Elin Fossum
Journalist

Lars Erik Skrefsrud

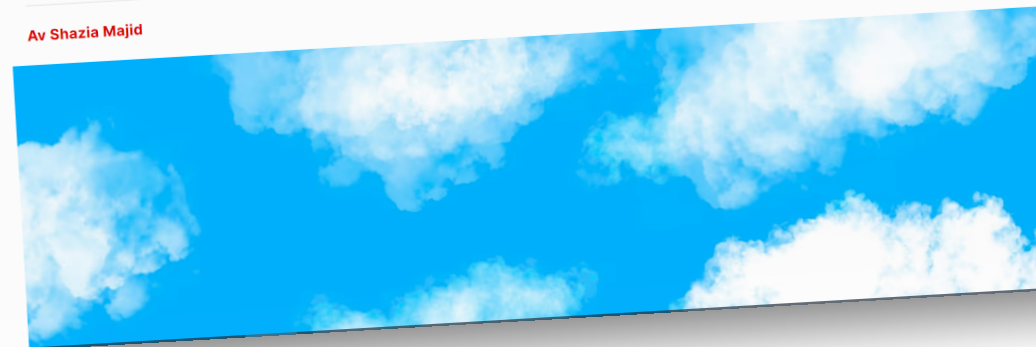
KJØP VG+

Søk

Kommentar

Hotellkrisen: Desperate etter å ansette folk

Av Shazia Majid

6 av 10
reiselivsvirksomheter
sier mangel på
arbeidskraft vil
redusere muligheten til
å hente seg inn etter
pandemien

64%

legger ut stillingsannonsen på andre
nettsteder

56%

bruker Finn.no

33%

tilbyr høyere lønn

33%

bruker rekrutteringsselskap

Aftenposten A-magasinet Oslo Sport Meninger

Oslo | Restaurantguiden Matanmeldelser Byutvikling Byliv Samferdsel

Søk Meny ☰

MIN KONTO Audun Pettersen

Oslo | Restauranter

Lei av å vente på maten på Oslos restauranter? I kulissene er det krise.

Dårlig service, lang ventetid på maten, og servitører som har sin første dag på jobb. Høres det kjent ut?

Selv om sultne og tørste kunder strømmer til, er det desperat mangel på fagfolk. Norske restauranter og barer sliter med å skaffe både kokker, servitører og bartendere. Her serverer restaurantsjef Augustin Zonjic gjester på restauranten Salome. Foto: Monica Strømdahl

Adresseavisen NYHETSSTUDIO NYHETER SPORT KULTUR DEBATT UKEADRESSA

Pluss +

Fagn mangler folk. Greier ikke å holde Michelin-restauranten åpen

Gjester har fått beskjed om at restauranten ikke greier å opprettholde vanlig drift.

Fædrelandsvennen Nyhetsstudio Nyheter Sport Magasin Tips oss

AP ☰

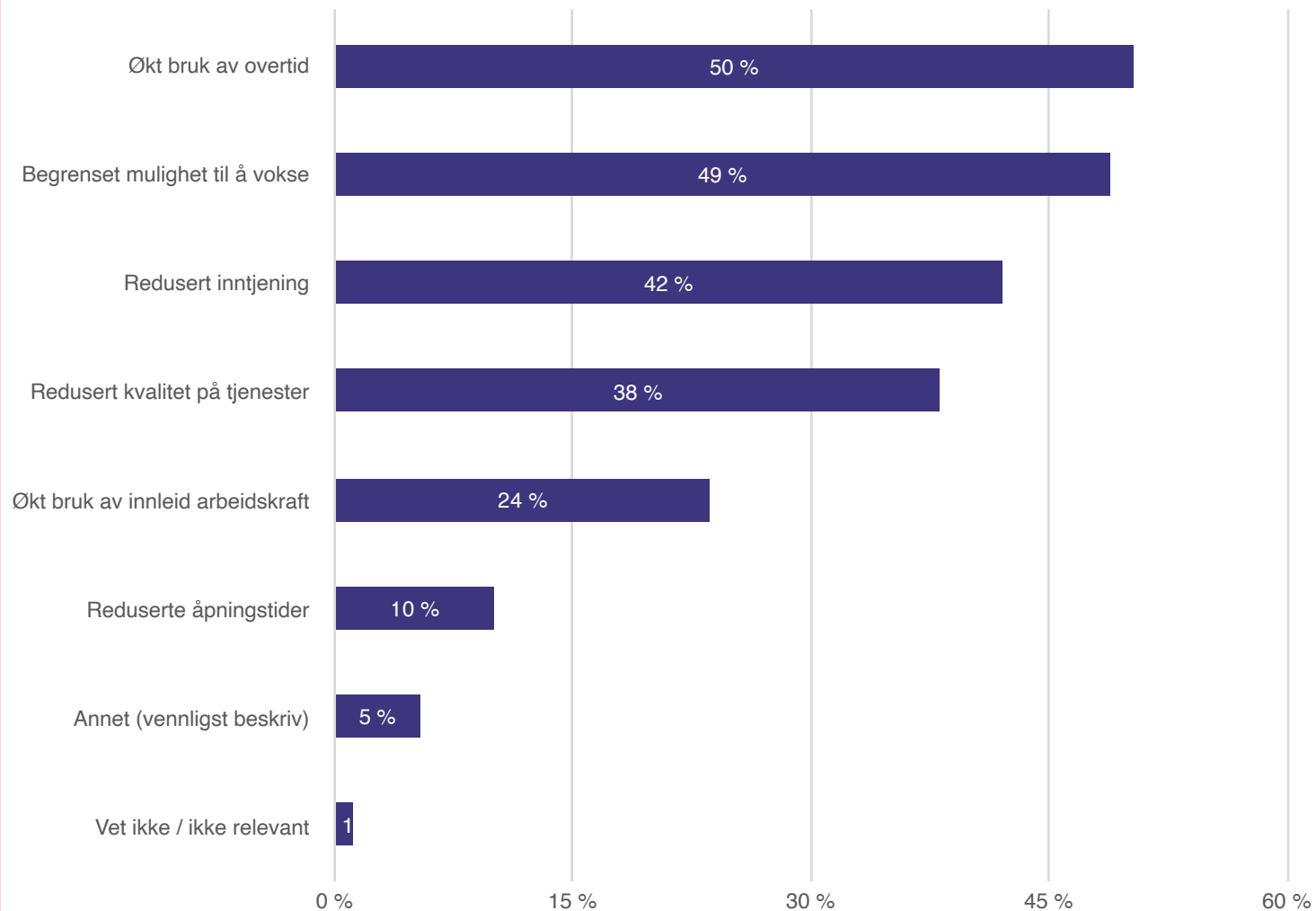
Kan ikke åpne i solsteika

**Store
konsekvenser
dersom
virksomhetene
ikke får tak i
arbeidskraften de
trenger**

Hva vil konsekvensene være dersom dere ikke får tilgang på ^{reiseliv} arbeidskraften/kompetansen dere trenger for de neste 3 månedene?

Hva er kompetansebehovet?

VIRKE

Først og fremst behov for ikke-formell opplæring

Bedriftsintern opplæring

56%

Kurs levert av eksterne

52%

Fagskoleutdanning

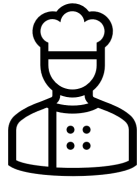
14%

Fag på Bachelornivå

8%

50%
reiselivs-faget

13%
kokke-faget

7%
servitør-faget

6%
renholdsoperatør-faget

Reiselivsnæringen ønsker mer kunnskap om miljøsertifisering og bærekraftig turisme

VIRKE

Photo by [redcharlie](#) on [Unsplash](#)

Hjelp til miljøsertifisering, kurs i dette

Miljøsertifisering

Basis kunnskap om bærekraft sammen med konkrete mulige tiltak vi selv kan gjøre

Vi vil benytte oss av leverandører som er sertifisert / har fokus på bærekraft og vi trenger mer kompetanse innen dette.

Vi har gjort mye, men trenger rådgiving om hva mer vi kan gjøre. Samtidig trenger vi kompetanse på hva vi kan søke om bistand til.

Bærekraftsertifisering

Kunnskap om hva som faktisk gjør produktene våre mer bærekraftige, dette mener vi det mangler kunnskap om generelt. Hvor mye de forskjellige tiltakene faktisk hjelper. Bevisstgjøring er bra, så alle type tiltak som gir det er fint, men dersom det faktisk skal ha noen effekt må vi vite om det f.eks. er det å bruke lokalmat eller å få elbusser som er viktigst. Da kan vi lettere prioritere og gjøre valg som monner.

Q: Kan du med egne ord utdype hva slags type «grønn» kompetanse har din virksomhet behov for fremover?
Utvalg: Kontingentpunkter. Base: Virksomheter innen Reiseliv som oppgir at de har behov for grønn kompetanse
Kilde: Virkes medlemsundersøkelse 17. februar– 25. februar 2022.

Hvordan løser vi det?

VIRKE

1: Nasjonal rekrutterings- kampanje

**2: Helhetlig
utdanningstilbud på
alle nivåer**

3: Nytt bransjeprogram for reiselivsnæringen

MNOK 10 til kompetanseutviklingstilbud er lyst ut

Opplæring til praksiskandidater

- Servitørfaget
- Kokkefaget
- Renholdsoperatørfaget
- Byggdrifterfaget
- Reiselivsfaget*^[1]
- Salgsfaget

Yrkesnorsk

- Kokk
- Servitør
- Renholdsoperatører
- Reiselivsfaget*^[2]
- Byggdrifter

Innføring i fag for reiselivsnæringen

- Kjøkken/kjøkkenassistent (Kokkefaget)
- Servitører (Servitørfaget)
- Service og vertskapsrollen, salg og markedsføring (Reiselivsfaget)

Innføring i bærekraftig reiseliv

- Miljøvennlig drift og klimabevisst holdning til verdiskapning
- Avfallshåndtering og gjenbruk
- Klima og miljøpåvirkninger og opphav for varer (eks. transport, matsvinn og energibruk)
- Bærekraftig forretningsutvikling
- Andre temaer innen bærekraftig reiseliv

Grunnleggende drift av virksomheter

- Avtalerett og kontraktsjus
- Prosjektstyring
- IT-sikkerhet (GDPR, personvern, dataangrep, m.m.)
- Økonomiforståelse
- Markedsføring
- Omstilling til bærekraftig drift (sirkulærøkonomi og klimaavtrykk)
- Innkjøp (Økonomisk lønnsomhet, bærekraftig og etisk handel m.m).

<https://www.kompetansenorge.no/soke-om-tilskudd/tilskudd-til-kompetanseutvikling-i-bransjeprogram-for-reiselivsnaringen/>

A photograph of a chef in a kitchen. The chef is a man with dark hair and a beard, wearing a dark shirt and a brown apron. He is looking down at his work with a focused expression. The kitchen is dimly lit, with warm light from the range hood illuminating the scene. In the background, there are stainless steel shelves with various kitchen items, including pots and pans. The overall atmosphere is professional and busy.

4: Forenkling arbeidsinnvandring

-
- 1: Etterspørselen er tilbake**
  - 2: 80% mangler bemanning**
  - 3: Bærekraft er tema nummer 1**
  - 4: Tiltak på kort og lang sikt**